

GAZETA NARODOWA

Przedpłata wynosi:
We Lwowie: miesięcznie zł. 1.50, kwartalnie zł. 4.50,
półrocznie zł. 8. Prenumeratorowie miejscowi,
składający przedpłatę bezpośrednio u administracji
Gaz. Nar., mają nadto prawo bezpłatnego
wypożyczenia książek z czytelni H. Altenberga
(dawniej F. H. Richtera).
Na prowincji: z przesyłką pocztową: miesięcznie zł. 2,
kwartalnie zł. 6, półrocznie zł. 12.
Za granicą: kwartalnie zł. 7.50, półrocznie zł. 15.
Prenumeratorowie Gaz. Nar. mogą otrzymywać tygod-
nik humorystyczny SZCZUTEK za dopłatą: mie-
sięcznie 35 ct., kwartalnie 1 zł. — z BIBLIOTEKĄ
POWIEŚCIOWĄ, GAZETĄ NARODOWĄ, wychodzącą
co piątek zesztywnia, za dopłatą miesięcznie 40 ct.,
kwartalnie 1 zł. 10 ct.

Numer kosztuje 6 ct.

wychodzi w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincyi o godzinie 7 wieczorem.

Biura redakcyi: ul. Kopernika 7, I. piętro
otwarte od 10—12 rano i od 4—5 wieczorem.

Redaktor: Dr. ALEKSANDER VOGEL.

Biura administracyi: ul. Karola Ludwika 3 (sklep)
otwarte od godz. 9 rano do 7 wieczorem bez przerwy.

Ilu jest Polaków po za Polską?

Lwów, d. 26. grudnia.

Przebieg emigracyjny, który od trzech lat z widoczną skutecznością pracował nad wytworzeniem stałej łączności pomiędzy krajem rodzinnym a rozproszonym we wszystkich zakątkach świata wychodźstwem polskim, rozszerzywszy i pogłębiwszy swoją działalność, tak wiele doniosła dla sprawy narodowej, zmienił się obecnie w nowe pismo z dobitniej wytkniętym celem pracy p. t. *Przegląd Wszechpolski*.

W „słowie wstępne”, umieszczone na cz. 1 numeru, mówi redaktor: „Kiedy przed trzema laty rozpoczynaliśmy wydawnictwo *Przeglądu Emigracyjnego* nie spodziewaliśmy się, ażeby w wychodźstwie polskim, rozproszonym po całym świecie objawiło się mocne poczucie solidarności narodowej, i niemniej przywiązanie do ideałów przyszłości naszej. Nawet najwięksi pesymisci, którzy wątpili o narodowej przyszłości mas, rzuconych po za etnograficzne granice Polski europejskiej, stanęli zdziwieni wobec tego niezwykłego faktu. Dziś już niemal jako pewnik wygłosić możemy, iż w tych koloniach, gdzie żył polski żywioł w zbitych masach, narodowość polska dała się przy pewnej wytrwałej pracy inteligentnych jednostek skutecznie zachować, a jest uzasadniona nadzieja, iż wobec rozwijającej się pomiędzy rodakami naszymi idei kolonizacyjnej w duchu skupienia mas wychodźczych, oraz przy stałej organizacyi prądu wychodźczego, stworzymy w krótkim czasie zrodziki kolebki nowopolskich społeczeństw, mających wszelkie warunki samodzielnego rodzinnego rozwoju”.

W dalszym ciągu podaje *Przegląd Wszechpolski* dokładniejsze określenie, gdzie szukać należy owych zarodków „nowopolskich społeczeństw”, posiadających warunki samodzielnego rozwoju w duchu narodowym polskim. Przegląd ten ważniejszych grup polskiej ludności, osiedlonej poza granicami Polski, jest istotnie bardzo pouczający, a przytoczone w nim cyfry wskazują ogromną doniosłość usiłowań, mających na celu utrzymanie stałej łączności pomiędzy główną masą narodu, a temi rozrzuconymi po szerokim świecie jego żywymi odrosłami.

I tak mianowicie:
Na *Syberji* pruskiej żyje 110.000 dusz polskiego ludu, z silnie już rozbudzoną i zakorzenioną świadomością narodową.

Na *Słasku austriackim* wynosi ludność polska, światła i gorąco do swej narodowości przywiązana, 200 tysięcy głów.

W *Pruskiej Wschodniej* jest około 350.000 Mazurów ewangelickiego wyznania, i z tego powodu słabe posiadających pozołte łączności z rozwinęciem już silnie poczuciem odrębności od Niemców.

W *Głębokich Niemczech* — w Saksonii i nad Renem, tudzież w Berlinie żyje około 200.000 Polaków, przeważnie z klasy robotniczej.

W północnych *Węgrzech* w komitachach spiskim, orawskim, trenyżskim i lipowskim żyje kilkadziesiąt tysięcy polskich górali, przejętych głą

boką odradą do madyaryzacyi, lecz ze słabym poczuciem łączności z narodem polskim.

Na *Bukowinie* żyje około 30.000 Polaków.

W *Syberji* i w *Rosji* przybywa około ówierz miliona Polaków, którzy wywierają silny wpływ cywilizacyjny na swoje otoczenie.

W *Ameryce Północnej*, a w szczególności w Stanach Zjednoczonych liczy się około 1 1/2 miliona ludności polskiej. Powstała tam myśl skupienia polskiej emigracyi w stanie Waszyngton nad oceanem Spokojnym, jako osobnego państwa polskiego.

W *Brasylji* żyje już teraz około 100.000 Polaków, a w stanie Parana powstaje już i tam związek silniejszego skupienia polskiej ludności.

W końcu wspomina *Przegląd Wszechpolski* o owych mniej silnych liczebnie grupach Polaków po rozmaitych krajach powstałych bądź z dawnej emigracyi politycznej po powstaniach, bądź też z młodzieży polskiej rozproszonej za granicą dla nauki.

Jednym słowem, przeszło *trzysta miliona* Polaków żyje po za etnograficznymi granicami Polski! Rozbudzenie w nich i pielęgnowanie łączności z masami naszego narodu jest zadaniem, godnym zaiste, ażeby ogół oświeconej opinii publicznej interesował się nim o wiele więcej, niż dotychczas bywało.

Kwestya polska

w pismach rosyjskich.

Lwów 26. grudnia.

Dzięki wypadkom ostatnich dni „kwestya polska” wypłynęła na spłaty pism rosyjskich. Rozpisują się one obszernie o sprawie polskiej a odpowiedź na te głosy zstraszamy sobie na czas późniejszy, abysmy od razu na wszystkie argumenty mogli kontrargumenty przedstawić. Dziś uważamy za potrzebne — aby tem zrozumiałszą była nasza odpowiedź — zacytować w głównych wyjątkach głos organu dworskiego *Grażdżina*, wydawanego przez ks. Meszczerskiego. Pismo to bez długiej przygotowań stawia jako pewnik, że Polacy są narodem lekkomyślnym i zapalczywym, a tem samym nader wrażliwym.

Pierwsze dwie właściwości, powiada *Grażdżin*, sprawiają, że są wielce niewzruszeni na wskazówki historyi, na logikę faktów i wogóle na wszystko, co tylko wymaga rozumu i namysłu. Zarazem wszakże trzecia ich cecha, wrażliwość, ułatwia zadanie państwowego prowadzenia ich według pewnego systemu politycznego... Słuszność tego zdania potwierdza poważne porównanie Polaków w Austrii z rosyjskimi; tam prawdę powiedziawszy, pod pokrywką świecidełek konstytucyjnych piasz dzie siękroć więcej z duszy aniżeli w Rosji, ponieważ jednak wolno im nosić kontusz, śpiewać wszystko, co im się podoba i tańczyć mazurka dzień i noc — nie przestają czuć się szczęśliwymi i zadowolonymi ze swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

zabawek, które im w Austrii brakowało, i z tego powodu nie przestają czuć się niezadowolonymi z swego losu... Przyjęcie łatwo, czysto dziecinne wrażeń czynią ich szczęśliwymi. U nas pod względem materialnym są oni o wiele szczęśliwsi niż w Austrii, ponieważ jednak nie mają swych zabawek narodowych,

GŁOSZENIA I PRZEDPŁATY przyjmują: we Lwowie
Administracya *Gazety Narodowej* ul. Karola
Ludwika 1.3; w Paryżu: C. Adam (Ciborowski)
38 rue de Varenne Paris; we Wiedniu: Haasen-
stein & Vogler (Otto Mass) Walfischgasse 10 —
Rudolf Mosse Seilerstraße 2. — A. Oppelk Grün-
berggasse 12. — M. Dukes Wollzeile 6. — Schallke
Wollzeile 11 i J. Danneberg, I. Wollzeile 19.
w Hamburgu: A. Steine; w Frankfurcie n. M.
Haasenstein & Vogler i G. L. Danneberg & Comp.
w Warszawie: Reichman & Frendler.
CENA OGŁOSZEŃ: Opiewania zwyczajne za jedno-
szpalowy wiersz, drobnym drukiem lub jego
miejscem 10 ct. Nadesłane za wiersz lub jego miej-
scem 30 ct. Głosy publiczności za wiersz lub jego
miejscem 50 ct. Prywatna korespondencya 3 ct. od
wzrazu. Karty korespondencyjne dla drobnych
ogłosz. 30 ct.

wy, a do tej dyskusji dostarczyło mate-
ryała przedewszystkiem towarzystwo tar-
nowskie swoim memorałem do Kola
polskiego na ręce komitetu przesłanym.

Te wady ustawy z r. 1883 dadzą się
streszczyć w następujących punktach, które
mogą za podstawę do pożądanej noweli
posłużyć:

1) Ażeby rząd gorzelniom rolniczym
przysłał kontyngent wedle rozdziału
z pierwszego trzeciecia po zaprowadze-
niu ustawy, o ile one wyrobiwszy więcej
wyższym kontyngentem nie zostały od-
dzielone, to jest żeby gorzelniom, które
z powodu trzech lat po sobie następują-
cych nieurodzajów ziemniaków prawie
zupłaćm naznaczonych, nie brano za
podstawę do rozdziału kontyngentu wy-
robu ostatniego trzeciecia, ale przywró-
cono kontyngent poprzedni; zarazem po
odpowiedzeniu tak ciężkiem, jak obecne
obciążenie kontyngentu, gdziekolwiek nie-
mał do połowy (określenie tarczowskiej dy-
rekcyi pierwsze trzeciecie 20.000 hkl,
drugie 10.000 hkl), ażeby ustawę zmie-
niono o tyle, że nie tylko nieurodzaj, który
w jednym roku gorzelnię w ruchu zu-
pełnie zastanowi, ale i trzeciecia nie-
urodzaj zupełny, a przedewszystkiem nie-
urodzaj ogólny, wskutek którego gorzel-
nia w kampanii nie wypędzi przydzioło-
wego kontyngentu w zupełności, stanowi
o wyjątkowym przyznaniu gorzelni kon-
tyngentu z poprzedniego trzeciecia, a
taka gorzelnia czyli gospodarstwo nie
poniesie straty na kontyngencie przez
to, że ziemniaki nie urodziły się, za co
nikt odpowiedzialny być nie może.

Ten niedostatek uwzględnienia klęski
elementarnej, jaką był nieurodzaj ziem-
niaków w ostatnich trzech latach, zado-
wuje o życie kilkunastu gorzelni w ob-
wodzie tarnowskim, gdzie zbiór w roku
1890, 92 i 93 przeciętnie zbioru się mię-
dzy 25 a 40 korek z morga, a że u nas
gospodarstwa prawie wyłącznie na zie-
miach są oparte, można sobie wysta-
wić, jak takie trzeciecie ostabiło byt
gospodarstw dotkniętych i jak bardzo
przeraziło je obecne obciążenie kontyngen-
tu, gdy mamy średni zbiór ziemniaków,
a tych nie będzie można wypędzić w go-
rzelni i przez to choć trochę poprawić
siłę nawozową pól przez trzy lata zubo-
żałych z niedowidoczności.

A zalegając poparcie Kola tę sprawę,
którą wcześniej nie było w Tarnowskim,
ale w całej Galicji jest doniosłem, pod-
kreślono, iżby rewindykacya kontyngentu
nastąpiła nie tak, jak zwykle rozdzielano
tak zwany kontyngent dodatkowy, to jest
w kwietniu lub w maju, ale ile możności
przed końcem roku bieżącego, gdyż ani
rozdział produktu, ani rozłożenie paszy
względem niemożliwem i nie tylko, iż przez
oczekiwania rolnicy na ogromne straty
są narażeni, ale nawet jak ów kontyngent
dodatkowy, dobrodziejstwo może
przejść za późno i gorzelnie znów kon-
tyngentu nie wypędzą, jakiby im przy-
znano ostatecznie i na przyszłość stratę
w ilości kontyngentu poniosą niechybnie.

A pod względem tego rozdziału kon-
tyngentu tak różne chodzą wieści po
kraju, że niedarmo rolnicy poważnie są
nastraszani. Spotykałem się z gorzelnia-
mi w obwodzie brzeżańskim, którym już
kontyngent przydzielono przewidywająco,
potem znów o kilkadziesiąt hektolitrow
niżej niż z ową obciążeniem, wciąż jesz-
cze naznaczając go przewidywająco —
niechaj rząd nie zapomina, iż takie pro-
wizorya w życiu ekonomicznem są nie-
dopuszczalne, bo je zakłócają i często
przerzucają zupełnie, a gdy rząd do wta-

Ankieta krakowskiego Tow. poln. w sprawie monopolu wódczanego

Przez dr. Mikołaja Reya.

VI.

Oświadczeni się wręcz przeciw za-
prowadzeniu monopolu, rozstrząsał zebra-
ni d-łegacy towarzystw okręgowych za-
chodniej Galicji niedostatki obecnej usta-

rok cały nędzną egzystencję wygnańca,
naznaczone przeszłością prześlaga, i okupi
przyszłość? Czy dał jej choć przez dzień
jeden wszystkie swoje myśli, każde u-
derzenie serca? Czy wiedział co za-
żrość, co zwątpienie, co rozpacz? Czy
może powiedział dzisiaj, że do ostatniej
chwili życia będzie miał tylko jej obraz
w oczach, jej imię na ustach? Czyż on
ją rzeczywiście kocha?

Ach nie! bezwarunkowo nie! — Znał
tego Lowelasa dzisiaj tak, jak znał sie-
bie; znał całe jego życie, każdy czyn,
każdą miłość i doszedł do tego prze-
konania, że między ich uczuciami dla
jednej i tej samej osoby, zachodziła
sama różnica, jaka zachodzi między
kimś połączonym wietrzem i
szalejącą na wybrzeżach
fala. A przecież ten
parł się o jej serce
kiedy na burzę
obojętną.

Może go
cej to bolało
widzonymu
la jemu s
co w niej
stego, od
Te s

głos wyraźny, przekonujący, mówiący
te słowa magiczne dla jego serca: nie
kocham go.

Wyparła się miłości dla Emila, o k-
rej dzisiaj nie wątpił już zupełnie. Dotąd
się ludzi, sam siebie oszukiwał, miał
podejrzenia niejasne, cokolwiek mogło je
budzić co chwila i obalać, dzisiaj zda-
wało mu się, że wyznanie tej miłości,
którą się wyparła, było wypisane ogni-
stem literami na całej jej osobie.

Czytał je w jej oczach zapalonych
wyrazem bezbrzeżnego smutku, tak in-
nego od tego, którym w początkach zna-
jomości chwycił go za serce, w jej ru-
chach niby znużonych, w tej zadumie, z
którą widział jak walczyła a zwycię-
nie umiała, a w jakiej towarzyszył jej
myślami i z rozpaczą jej powodu i celu
dochodził. On, — zawsze on!

Ta jego rozpacz bezsilna zamieniała
się w coraz głębszą nienawiść ku temu,
który myślnie tej istoty zaważdał, za-
czarował ją i na wszystko co nim nie
było zaślepił, zaślepił na tę bezgrani-
czną jej miłość? Czy jej dla pierwszej
miłości swego serca? A przecież przez tę
miłość odwrócił ją od najświętszych u-
czuć przyjaźni? Czyż zebrał na stóp u-
mierającego przebaczenia swej winy?
Czy zasnął co wyrzuty? Czy włókł przez

w których zatnął jednego popołudnia,
siadając w hall'u z nieczytanym dziennik-
iem w ręku, przerwane zostały wej-
ściem pani Stuckiej.

